MERRE VISZ AZ UTAD?

Foglalkoztató füzet szakmaválasztáshoz

2017

Készítették
Kovalcsik - Simon Adrienn
Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztály
Beke Kornélia
Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztály

Lektorálta
Nagyné Zölde Mónika
Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztály

Grafikai tervezés, kivitelezés
Pozsgay Műhely Kft.

TARTALOMJEGYZÉK

4-5. KÖSZÖNTŐK

AZ ÖNISMERET SZEREPE 6-9.

PÁLYAORIENTÁCIÓS TESZT 10-15.

16-19. AZ ISKOLARENDSZER BEMUTATÁSA

PÁLYAVÁLASZTÁSI HONLAPOK 20-21.

22-35. FEJTÖRŐK

Kedves Szülők és Pedagógusok!
Kedves Fiatalok!

„Az emberi nemnek hivatása nem rontás, pusztítás, megsemmisítés, hanem hogy munkáljon, alkosson, teremtsen" – Széchenyi István gondolatai remekül tükrözik azt is, hogy mindennapi feladatainkat abban az esetben végezzük szívvel-lélekkel, motiváltan, ha érdeklődésünknek, elvárásainknak, képességeinknek megfelelő pályát választunk. Életünk egyik sarkalatos mérföldköve az, amikor egy hivatás elsajátításának útján elindulunk.

Ebben a rögös útvesztőben ad iránymutatást kiadványunk a pályaválasztás előtt álló fiataloknak az őket foglalkoztató kérdések, dilemmák megválaszolásához.

Nincsenek ugyanis könnyű döntési helyzetben a diákok, a jövőképük kialakítása kapcsán komoly karrierlehetőséget jelenthet a jól kiválasztott szakma. Ehhez ad segítséget a munkaerőpiaci igényekhez jobban alkalmazkodó szakképzési rendszer. Természetesen a továbbtanulás lehetősége is nyitott, a megfelelő gimnáziumi képzés kiválasztásával a későbbi sikeres érvényesülés is biztosított lehet.

Képességeink és készségeink felmérése megmutatja, melyek azok az erősségeink, amelyekre alapozhatunk, és melyek azok, amelyekben még szükséges fejlődnünk. Ha a kiválasztott foglalkozásban jól tudjuk kamatoztatni erősségeinket, úgy sikeres, eredményes szakmai tevékenységet végezhetünk. Törekednünk kell a jól képzett munkaerő utánpótlásának a biztosítására, valamint a gyakorlati ismeretek mellett, a megfelelő elméleti tudás megalapozására. Minden diák számára ezért jó tanácsként megfogalmazhatjuk, hogy a végzettség megszerzését követően is fejlesszék tovább tudásukat, mert csak a lifelong learning, azaz az élethosszig tartó tanulás vezethet tartós sikerre, nyújthat stabil megélhetést.

Kívánom, hogy a kiadványunkat tanulmányozó fiatalok – az elhivatott pedagógusok és a támogató szülői háttér segítségével – a lehető legjobb döntést hozzák meg az eredményes életpálya építéséhez vezető úton.

Dr. Kancz Csaba
kormánymegbízott

Tisztelt Szülők és Pedagógusok!
Kedves Fiatalok!

Ma a digitális világ korában, a technológia rohamos fejlődésével egyre nehezebb helyzetbe kerülnek a fiatalok, amikor életük első jelentős döntését kell meghozniuk arról, milyen szakmát válasszanak.

Az informatikai ágazat prosperálása alapjaiban változtatta meg életünk számos területét (szabadidő, tanulással, munkával eltöltött idő), amely magában hordozza a készségek folyamatos fejlesztésének igényét is a munkaerőpiacon való versenyképességünk megőrzése érdekében.

A „Z" generáció tagjai (1996-tól 2007-ig születtek) már „beleszülettek" ebbe a közegbe, számukra elképzelhetetlen a világ a digitális kommunikációs eszközök használata nélkül.

Az iskolarendszer jelentős változása, a gazdaság igényeire folyamatosan reagáló, a munkaerőpiaci trendekhez igazodó képzési struktúra mind együttesen járul hozzá a fiatalok versenyképességének javításához.

Az információs forradalom nyomán a jövőben számos új szakma követel majd teret magának, míg mások elavulttá válnak. Az új foglalkozások kialakulása, a készségek folyamatos fejlesztését, az élethosszig tartó tanulás szemléletét kívánják meg a mai diákoktól.

A Kormány szerepe, hogy segítse ebben a ma még útjukat kereső fiatalokat, hogy törekvéseivel támogassa a felelős pályaválasztási döntés megalapozását.

Bízom abban, hogy a kiadvány, amelyet a kedves Olvasó a kezében tart, elgondolkodtat és kalauzol, utat mutat, és hasznos információkat tartalmaz.

Sikeres pályaválasztást és eredményes továbbtanulást kívánok!

Hajasné dr. Hertelendi Valéria

főosztályvezető

Iránytű önmagunkhoz
Miért fontos, hogy ismerjük önmagunkat?

Biztosan Téged is foglalkoztattak már a következő kérdések:

Milyen vagyok?

Miben vagyok jó?

A megfelelő szakma, pálya kiválasztásának elengedhetetlen feltétele a reális énkép, önismeret. Hogy mi is az az önismeret? Az önismeret tulajdonképpen az önmagunkról alkotott kép, ahogyan látjuk magunkat valamennyi erősségünkkel, gyengeségünkkel, ahogyan gondolkodunk vagy reagálunk adott helyzetekre. Fontos, hogy tisztán lássuk, mi az, ami igazán érdeklődéssel tölt el bennünket, melyek azok a témák, amelyek hallatán felcsillan a szemünk.

Az érdeklődésen túl lényeges kérdés az is, hogy mely képességeinket érezzük igazán jónak, melyek azok, amelyekről úgy véljük fejlesztésre szorulnak. Érdemes elkészíteni saját képesség-leltárunkat, és párhuzamba állítani néhány olyan szakmával, ahol hasznát vehetnénk.

A fent említetteken kívül célszerű eltűnődni azon is, milyen értékeket tartunk fontosnak a munkavégzés szempontjából. Mi az, amit szeretnénk elérni a munkánk során? Olyan hivatást szeretnénk, amellyel segíthetünk másokon, vagy épp ellenkezőleg, olyan foglalkozást űznénk szívesen, ahol a kreativitás, az újító szemlélet nyomán fejlesztéseket vihetünk végbe pl. egy általunk tervezett termék gyártásával.

Érdemes fontolóra venni azt is, hogyan, milyen módon végeznénk szívesen a munkánkat. Önállóan vagy csapatban? Kint a szabadban vagy bent egy zárt térben? Olyan munkával keresnénk a kenyerünket, ahol szellemi teljesítményre van szükség, vagy inkább a fizikai erőkifejtést igénylő szakmákat részesítenénk előnyben?

Milyen kérdéseket érdemes feltenned magadnak?

- Milyen vagyok?
- Milyen szeretnék lenni?
- Vajon milyennek látnak mások?
- Miért szeretnék bizonyos tulajdonságokkal rendelkezni? Milyen értéket testesít meg számomra az a bizonyos tulajdonság?
- Kinek akarok esetlegesen megfelelni azzal, ahogyan viselkedem? Önmagam, a szülők vagy a társadalom elvárásainak?
- Hogyan szoktam döntéseket hozni? Inkább az érzelmek vagy az észérvek vezérelnek?
- Kiknek kérem ki a véleményét, mielőtt valamilyen döntést meghoznék? Miért fontos számomra a véleményük?

Hogyan tudhatunk meg többet az érdeklődésünkről?

Ahhoz, hogy mélyebb önismeretre tegyünk szert, lehetőség szerint minél több területen és helyzetben próbáljuk ki magunkat.

Ha van rá mód, érdemes:

- bekapcsolódni különféle események szervezésébe
- részt venni különböző kézműves foglalkozásokon, szakkörökön, vetélkedőkön
- tagja lenni az érdeklődési körünknek megfelelő közösségnek
- aktív szerepet vállalni önkéntesként egy helyi szervezetnél (pl. állatmenhelyen kutyák sétáltatása)

Képességeink leltára

- Miben vagyok jó? Mi az, ami könnyebben megy, mint másoknak? Mik az erősségeim?
- Melyek azok a képességeim, amelyeket kevéssé érzek jónak, amik fejlesztésre szorulnak?
- Milyen tevékenységek során bizonyosodtam meg arról, hogy az adott képessége(i)m, készsége(i)m kiemelkedő(ek)?

Értékek

- Milyen értékeket tartasz szem előtt, amikor a munka és foglalkozások világára gondolsz?
- Fontos számodra, hogy olyan munkát végezz, amely mások szemében tiszteletet ébreszt, elismerést, "rangot" jelent?

- Milyen értéket képvisel életedben a pénz? Mennyiben befolyásolja választásodat az adott szakma anyagi megbecsültsége?
- Szeretnél valamilyen területen kimagasló eredményeket elérni (pl. kutatás)? Megvalósítani legmerészebb álmaidat, elérni a kitűzött céljaidat?

Munkamód

- Hogyan képzeled el egy átlagos munkanapodat?
- Milyen környezetben, milyen körülmények között végzed a feladataidat?
- A fizikai vagy a szellemi foglalkozások hoznak lázba leginkább?
- Az aprólékos vagy a felületes megoldások híve vagy?
- Önállóan vagy csapatban szeretsz megoldani egy-egy problémát?

A PÁLYAISMERET JELENTŐSÉGE A SIKERES ÉLETPÁLYA TERVEZÉSÉBEN

A sikeres életpálya megtervezésének a megfelelő szintű önismereten túl elengedhetetlen feltétele a foglalkozások, szakmák világának ismerete.

Az alábbi kérdések megválaszolása során meggyőződhetsz arról, mennyire ismered jól az adott szakmát:

- Milyen feladatokat, tevékenységeket végez a mindennapi munkája során?
- Milyen eszközöket használ?
- Hol végzi a munkáját, milyen környezetben?
- Kikkel kerül kapcsolatba a munkája során?
- Milyen követelményeknek kell megfelelni?
- Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása? (egészségügyi, fizikai, pszichikai)
- Milyen nehézségekkel szembesülhet a munkavégzés során?
- Milyen tantárgyakból kell jó teljesítményt elérni?
- Milyen képzésben kell részt venned, ha ezt a pályát választod? (elegendő-e az általános iskolai végzettség, vagy már valamilyen meglévő szakképzettséghez kötött)

- Milyen érdeklődés ajánlott hozzá?
- Milyen képességek, készségek megléte szükséges a foglalkozás betöltéséhez?
- Mi jelenti a kihívást a munkában?
- Milyenek a kereseti lehetőségek? Mennyit keres átlagosan egy, az adott szakmában dolgozó szakember?
- Mennyire könnyű, illetve hol és milyen munkakörökben lehet elhelyezkedni az adott szakképesítéssel?
- Milyen egyéb rokon szakmák vannak?
- Milyen lehetőségeid lesznek a végzettség birtokában, milyen karriert tudsz „felépíteni"?
- Milyen érdekességeket tudsz a szakmáról?
- Honnan szerezhetsz információkat, milyen tájékozódási lehetőségeket ismersz ezen a területen?

A pályaismeret bővítéséhez segítségedre lehetnek az újgenerációs szakmabemutató filmek és leírások is, amelyek egységes szerkezeti felépítés mentén mutatják be számodra az adott foglalkozást. A Nemzeti Pályaorientációs Portál oldalán (www.palyaorientacio.munka.hu) 338 új foglalkozás-bemutató film, valamint 430 új + 120 felújított foglalkozás-leírás közül választhatod ki a számodra megfelelőt.

Újgenerációs foglalkozás-leírások felépítése

- Bevezető
- Te és a foglalkozás
- Mennyire való Neked ez a foglalkozás?
- Foglalkozásról bővebben
- Itt olvashatsz leírást arról, hogy a foglalkozás miről szól
- Tanulás és munka
- Tudj meg többet a képzésről és a munkalehetőségekről!
- Érdekességek
- Ismerj meg érdekes tényeket, történeteket!

A TESZT CÉLJA:

A teszt kitöltését követően megismerheted erősségeidet, képességeidet, képet kaphatsz arról, amiben tehetséges vagy. Ez segítségedre lehet a pályaválasztásban, megkönnyítheti számodra a megfelelő szakma, pálya kiválasztását. Ha van már elképzelésed, akkor megerősíthet a döntés meghozatalában. A teszt eredménye a szüleid számára is információ lehet, megerősítheti őket abban, hogy milyen irányban támogassák a továbbtanulásodat.

MIKOR ÉRDEMES EZT A TESZTET KITÖLTENI?

- Ha nem egyértelmű, hogy milyen irányban tanulj tovább
- Ha az elképzelésed nem egyezik meg a szüleid, tanáraid által javasolt pályairánnyal
- Ha elbizonytalanodtál abban, hogy jól választottál-e
- Ha nem tudsz dönteni több lehetőség közül
- Ha nem derült ki valamilyen kiemelkedő képességed (pl. sport, művészet)

A teszt csupán tájékoztató jellegű, nem helyettesíti a pályaválasztási tanácsadást!

MIRE FIGYELJ MIELŐTT ELKEZDED A TESZTET KITÖLTENI:

- Válaszaid őszinték legyenek
- A kitöltés során csak a tesztre figyelj, iktass ki minden zavaró tényezőt (pl. közösségi oldalak, tv)

HOGYAN TÖLTSD KI A TESZTET?

A számozott téglalapokban két állítást találsz, amelyek közül azt válaszd ki, amelyik a leginkább jellemző rád. Ha mindkettő igaz rád, akkor is csak egy választ karikázz be. Ha egyik sem annyira jellemző, akkor is döntened kell valamelyik válasz mellett.

A TESZT KATEGÓRIÁI A KÖVETKEZŐK:

1. kézügyesség-kreativitás – (művész, szakács, női szabó, férfi szabó, fodrász stb.)
2. kommunikáció (írásbeli-szóbeli) – (író, oktató, titkárnő, riporter stb.)
3. elmélet (logika, gondolkodás) – (matematikus, vegyésztechnikus, informatikus stb.)
4. szociális érzék – segítő szakmák – (orvos, tanár, ápoló, gyermekgondozó stb.)
5. térbeli tájékozódás – (mérnök, kutató, CNC programozó stb.)

ÉRTÉKELÉS

A teszt eredményét úgy kapod meg, hogy összeszámolod az egyforma bekarikázott betűket és beírod a kapott pontszámokat a teszt végén található táblázatba. A legmagasabb pontszámhoz tartozó képesség a leginkább jellemző rád. Ha két vagy három kategóriában is azonos pontszámot értél el, az azt jelenti, hogy több területen is tehetséges vagy. Az alacsonyabb pontszámot kapott képességek kevéssé jellemzőek rád.

1

Megértően, elfogadóan viszonyulsz másokhoz, fontos számodra mások gondolata. D
A számtani műveletek közel állnak hozzád, azok precíz teljesítése könnyen megy. C

2

Amikor szóban felelsz, nem jössz zavarba, élvezettel állsz ki mások elé. B
Sokszor használod a képzelőerődet, kitalálsz dolgokat, fantáziálsz. A

3

Jól eligazodsz a térképeken. E
Szeretsz ötletelni/alkotni, tárgyakat készíteni. A

4

Könnyen kifejezed magad írásban. Amit mondasz, azt megértik az emberek. B
Többször említették már, hogy egyéni a gondolkodásod. A

5

A matematikai feladatokat hamar felfogod. C
Egy társaságban könnyen teremtesz jó hangulatot. D

6

Szeretsz valamilyen produkciót összeállítani, abban részt venni. A
Jól tudsz méretarányosan ábrázolni, geometriai formákat létrehozni. E

7

Kedveled a pontosságot, aprólékosságot igénylő szerkesztési feladatokat. C
Szívesen veszed, ha felkérnek, hogy tarts egy előadást a színpadon. B

8

Szeretsz hozzászólni egy témához, esetleg levezényelni egy vitát. B
Jól tudsz megbecsülni adott távolságokat
(közelebb-távolabb egyaránt). E

9

Könnyen barátkozol, hamar beilleszkedsz egy új közösségbe. D
Nem okoz gondot a mértékegységek átváltása. C

10

Jól tájékozódsz kisebb-nagyobb labirintusokban. E
Könnyen felismered a másik érzelmi hangulatát. D

11

A könnyebb számolási feladatokhoz nem használsz számológépet és okostelefont. C
Szívesen készítesz ajándéktárgyakat. A

12

Kedveled a kézzel formálható anyagokat (agyag, papír stb.). A
Szívesen foglalkozol geometriai alakzatokkal, ábrákkal. E

13

Élvezed a rejtvényfejtést, a fejtörést okozó feladatokat. C
Megérted mások lelki problémáját. Képes vagy meghallgatni, esetleg segíteni is őket. D

14

Kipróbáltad már magad cikkek, blogok (internetes napló) írásában. B
Kedveled és használod a térképeket (történelmi, földrajzi stb.). E

15

Jól fogalmazol. Könnyen megérteted magad másokkal. B
Szívesen meghallgatod a barátaid, osztálytársaid problémáját. D

TESZT KATEGÓRIÁK	PONT
Kézügyesség-kreativitás (A)	
Kommunikáció (B)	
Elmélet (C)	
Szociális érzék (D)	
Térbeli tájékozódás (E)	

Kézügyesség-kreativitás 'A'

Ha ebben a kategóriában gyűlt össze a legtöbb válaszod, az azt jelenti, hogy érdemes lenne olyan szakmát választanod, ahol a kézügyesség és/vagy a kreativitás kap nagyobb hangsúlyt. Ha ezen a területen tehetséges vagy, valószínűleg jól kombinálod a színeket, a formákat. Az alkotás örömöt okoz. Lehet, hogy esetleg most is van olyan hobbid, ahol a kezeddel készítesz tárgyakat, pl. gyöngyöt fűzöl, kerámiát készítesz, rajzolsz, festesz, ételt készítesz, varrsz, szobrászkodsz, netán a számítógépen tervezel valamit. Jellemző rád, hogy nem ismersz lehetetlent. Érdemes valamilyen művészeti ággal foglalkozó iskolát választanod, olyan szakmát, amihez ügyesség, fantázia, sok új ötlet szükséges.

AJÁNLOTT SZAKMÁK

OKJ-s képzés: fotográfus és fotótermék-kereskedő (fotográfus), ötvös (fémműves, ékszerkészítő), grafikus, női szabó, férfi szabó, fodrász, kozmetikus, cukrász, dekoratőr, asztalos

Felsőoktatás*: fotográfus tervező (fotográfia), fémműves (tárgyalkotás), grafikusművész, textiltervező

Kommunikáció 'B'

Ha a 'B' betűs válaszok száma a legtöbb, az azt jelenti, hogy a szavak közel állnak hozzád. Könnyen és jól tudod kifejezni magad szóban és írásban egyaránt. E mellett mások mondandóját is képes vagy pontosan értelmezni. A képességednek köszönhetően választékosan fejezed ki magad, mások is szeretnek veled beszélgetni. Az is előfordulhat, hogy a felnőttek is rácsodálkoznak fejlett szókincsedre, szóbeli és írásbeli stílusodra. Nem hoz zavarba az sem, ha az iskolai ünnepségen szerepelned kell, vagy előadást tartanod iskolatársaid előtt. Fogalmazáskor könnyebben találod meg a megfelelő szavakat, kifejezéseket, mint osztálytársaid. Társaságban előbb-utóbb a középpontban leszel, figyelnek, hallgatnak rád a többiek, esetleg irányítani is tudod őket. Valószínűleg szívesen olvasol. Érdemes olyan szakmát választanod, ahol ezeket a képességeidet jól tudod használni, fejleszteni.

AJÁNLOTT SZAKMÁK

OKJ-s képzés: irodai titkár (titkárnő), rendezvényszervező, idegenvezető, logisztikai és szállítmányozási ügyintéző, fodrász, pincér

Felsőoktatás*: újságíró (kommunikáció és médiatudomány), jogász, nemzetközi kapcsolatok szakértő (nemzetközi tanulmányok)

Elmélet 'C'

Ha a legtöbb válaszod a 'C' lett, akkor az azt jelzi, hogy inkább szeretsz elmélkedni, gondolkodni, mint két kézzel tevékenykedni. Jobban kedveled a logikán alapuló elméleti feladatokat. Nem okoz gondot a számítógép kezelése, nyitott vagy a technikai, műszaki újdonságok iránt. Az állandó kíváncsiságodnak köszönhetően szüntelenül új megoldásokon töröd a fejed, összefüggéseket keresel, értelmezel. Ha különc vagy, csodabogárnak is tarthatnak. A reál tárgyak nagyon érdekelnek, a humán tantárgyak kevésbé hoznak lázba. Előfordulhat, hogy zárkózott vagy, az érzelmeidről nehezen beszélsz. Nem szeretsz a társaság középpontjában lenni, inkább csendben szemlélődsz. Jó megfigyelőkészségeddel sok információt képes vagy magadba szívni. Az alaposságot, a megfontoltságot, az

* *A szakképzettség megnevezése mellett zárójelben az adott alapképzési szak megnevezése található.*

elemző gondolkodást, és a kutatási vágyat legjobban az elméleti szakmákban kamatoztathatod.

AJÁNLOTT SZAKMÁK

OKJ-s képzés: pénzügyi-számviteli ügyintéző, vállalkozási mérlegképes könyvelő, informatikai rendszerüzemeltető, vegyésztechnikus, gépgyártástechnológiai technikus, PLC programozó, műszakicikk-eladó, CAD- CAM informatikus

Felsőoktatás*: közgazdász pénzügy és számvitel alapképzési szakon, közgazdász alkalmazott közgazdaságtan alapképzési szakon, mérnökinformatikus, vegyész (kémia)

Szociális érzék 'D'

A 'D' válaszok többsége azt jelzi, hogy fogékony vagy az emberek „működésére". A kommunikációjuk, a hangulatuk alapján azt is érzékeled, ha problémájuk adódik. Fejlett szociális érzékenységednek (az emberek problémáira való érzékenység) és a nyitottságodnak köszönhetően szeretsz másokkal törődni. Szívesen hallgatod meg az emberek érzéseit, gondolatait. Nem csak megérted őket, hanem adott helyzetben képes vagy számukra tanácsot is adni. Előfordulhat, hogy gyermekkorodban gyakran játszottál orvosost, élvezettel vizsgáltad a „betegeket". Meggyőzően kommunikálsz. A legtöbb helyzetben képes vagy a negatív gondolatokban is meglátni a pozitívumot. Ha tanács adására kerül a sor, a többiek hallgatnak rád, elfogadják a javaslataidat. Jó érzéssel tölt el, ha segíthetsz másoknak, esetleg gondoskodhatsz valakiről.

AJÁNLOTT SZAKMÁK

OKJ-s képzés: pedagógiai- és családsegítő munkatárs, csecsemő és gyermekápoló, gyógymasszőr, óvodai dajka, ápoló, gyógyszertári asszisztens, rehabilitációs nevelő, segítő

Felsőoktatás*: óvodapedagógus, tanár, gyógytornász-fizioterapeuta (ápolás és betegellátás), pszichológus (bölcsészettudomány képzési ág - viselkedéselemző MA fokozata), szociális munkás, általános orvos, védőnő (egészségügyi gondozás és prevenció)

Térbeli tájékozódás 'E'

Ha a válaszaid alapján ez a kategória emelkedik ki a többi közül, akkor a térbeli tájékozódásod az átlagosnál magasabb szintű. Közel áll hozzád a geometria. Képes vagy különböző ábrák több dimenziójú látására, illetve azok megszerkesztésére is. Ez a képesség előny a műszaki rajzok, térképek szerkesztésénél. Ha az élvezeten túl elhivatottságot is érzel ez irányban, és napi szinten foglalkozol a tervezéssel, és/vagy a geometriai alakzatok tanulmányozásával, szerencsés vagy, mert a hobbid egyben a munkáddá is válhat. A vizuális látásmódodnak köszönhetően térben és időben is jól tájékozódsz, térkép alapján bárhová eltalálsz. Ha ehhez társul egy jó memória is, akkor képessé válsz hangokat, tárgyakat, képeket extrém pontossággal felidézni, visszaadni.

AJÁNLOTT SZAKMÁK

OKJ-s képzés: ács, tetőfedő, magasépítő technikus, szobafestő, épület-és szerkezetlakatos, karosszérialakatos, szerszámkészítő

Felsőoktatás*: gépészmérnök, mechatronikai mérnök, geográfus (földrajz), földmérő- és térinformatikai mérnök, építészmérnök, építőmérnök

** A szakképzettség megnevezése mellett zárójelben az adott alapképzési szak megnevezése található.*

A kiadvány nyomdai munkálatainak befejezését követően az Országos Képzési Jegyzékben történő esetleges változásokért a kiadó felelősséget nem vállal.

Kiemelkedő minőségű szakképzés nélkül a gazdaság versenyképessége elképzelhetetlen. Ahhoz, hogy a munkáltatók megfelelő létszámú, piacképes tudással rendelkező szakembert alkalmazhassanak, a szakképzés jelentős átalakítására volt szükség. A változtatások szükségességén túl, indokolttá vált egyfajta szemléletváltás is, egy új megközelítés, amely más nézőpontból közelíti meg, kezeli a szakképzés rendszerét, amely megteremti a szakmunkák társadalmi és anyagi megbecsülését. A szakképző intézmények strukturális változásairól (szerkezeti átalakulás) az alábbiakban tájékozódhatsz:

NÉHÁNY FONTOS INFORMÁCIÓ

A második szakképesítés térítésmentes megszerzése kizárólag felnőttoktatás - esti, levelező és más sajátos munkarendben folyó képzés - keretében biztosított. Ez alól kivételt képez az adott szakképesítés ráépüléseként megszerezhető szakképesítés, vagy az érettségi keretében megszerzett szakképesítést követő technikusi végzettség.[1]

A nappali rendszerű oktatásban való részvétel felső korhatára a korábbi 21. évről 25. életévre emelkedett. A gimnáziumban és szakképző iskolában a 25. életév betöltésének évétől kezdődően a tanuló kizárólag felnőttoktatásban kezdhet új tanévet.[2]

A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben iskolai rendszerű szakképzésben az első szakképesítését megszerezte, új tanévet a második szakképesítés megszerzésére irányuló képzésben kizárólag felnőttoktatásban kezdhet.[3]

A szakképzési törvény változása lehetővé teszi a tanulószerződés kötését a felnőttoktatásban is.[4]

[1] *2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 60. § (7) bekezdés*
[2] *2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 60. § (2) bekezdés*
[3] *2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 34/A. § (4) bekezdés*
[4] *2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 34. § (1) bekezdés*

SZAKKÖZÉPISKOLA

- **szakma + érettségi 5 év alatt (3+2)**
- 3 éves gyakorlatorientált szakmai képzés
- valós munkahelyi gyakorlat tanulószerződéssel
- továbbtanulási utak:
  - 3 év szakmai képzés után 2 év alatt érettségi (csak közismereti oktatás, nappali rendszerben)
  - 5 év szakmai tapasztalattal mestervizsga, ezután részvételi lehetőség a technikusképzésben (érettségi nélkül is)
  - Az általános iskolából kimaradók, illetve a jelentős iskolai hátránnyal küzdők úgynevezett HÍD programokban vehetnek részt
    2 év alatt rész-szakképesítés

SZAKGIMNÁZIUM

- **érettségi + 2 szakma 5 év alatt (4+1)**
- ágazatnak megfelelő szakmai elméleti és gyakorlati oktatás az első évfolyamtól
- kötelező komplex szakmai érettségi, mely szakképesítést is nyújt
- továbbtanulási utak:
  - ágazaton belüli emelt szintű OKJ-s végzettség 1 év alatt
  - ágazaton kívüli emelt szintű szakmai OKJ-s végzettség 2 év alatt
  - ágazaton belüli továbbtanulásnál kreditátvitel a felsőoktatásba

GIMNÁZIUM

- **érettségi**
- 4, 6 vagy 8 - nyelvi előkészítő évfolyam esetében 5, 7 vagy 9 - évfolyamos általános műveltséget megalapozó képzés
- fakultáció választásának lehetősége
- továbbtanulási utak: felsőoktatási és OKJ-s szakképzések, főiskola, egyetem

Forrás: Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal

SZOLGÁLTATÁS
NAGYVÁLLALAT (GYÁR)
FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS
érettségi után
OKJ-S KÉPZÉS
SZAKKÖZÉP-ISKOLA
SZAKGIMNÁZIUM
ÁLTALÁNOS ISKOLA

EGYÉNI VÁLLALKOZÁS
KIS- ÉS KÖZÉP-VÁLLALKOZÁSOK
KÖZIGAZGATÁS
EGYETEM
érettségi után
FŐISKOLA
érettségi után
GIMNÁZIUM

TOVÁBBTANULÁSSAL FOGLALKOZÓ OLDALAK

www.palyaorientacio.munka.hu

A Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP) pályaválasztási döntést segítő ismereteket tartalmaz és különböző célcsoportok kiszolgálását valósítja meg: általános iskolás, középiskolás, felnőtt, szakember, intézmény, szülő. A tartalom célcsoport-specifikusan érthető el az oldalon, így mindenki az életkorának, élethelyzetének megfelelően válogathat az eszközök és információk közül.

www.felvi.hu

A felsőoktatás felvételi eljárásával kapcsolatos információk, pályaorientációs és önismereti kérdőívek.

www.diplomantul.hu

A diploma megszerzését követő elhelyezkedési és kereseti lehetőségekről tartalmaz információkat.

www.dualisdiploma.hu

Minden, amit a duális formában indított diplomás képzésekről tudni kell és érdemes. A felvételizők tájékozódhatnak a duális képzés részleteiről és a jelentkezés módjáról.

www.euroguidance.hu

A Euroguidance Magyarország Központ oldalán részletes információk találhatók uniós tanulási, ösztöndíj- és szakmai gyakorlati lehetőségek, valamint tanácsadási szolgáltatások témakörében.

www.nive.hu

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal oldala az Országos Képzési Jegyzékben fellelhető szakmák szakmai és vizsgakövetelményeiről ad tájékoztatást.

www.palyakep.hu

PÁLYAKÉP

Megyei középiskolák szakképzési gyűjteménye, filmek és szakmaleírások az intézményekben oktatott szakmákról.

www.szakmavilag.hu

SZAKMAVILÁG

A honlap tájékoztatást nyújt az összes, szakképző iskolában tanulható szakmáról, a képzések tartalmáról és a szakképesítés megszerzését követő kilátásokról.

www.ujnemzedek.hu

ÚjNemzedék

Friss és hasznos hírek továbbtanulásról, karrierépítésről és a diákélet mindennapi velejáróiról.

www.mot.hu

mot

Magyar Oktatási Tájékoztató

Teszteld: mi lehet a boldogságszakmád? Utána országos adatbázisból ajánlunk továbbtanulási lehetőségeket, felnőtteknek OKJ-s szakmai képzéseket.

"Ne várjunk mindent az iskolától.
Az iskola nem taníthat meg mindenre,
ami az élethez szükséges.
Lássunk magunk is a dolgoghoz..."

Kodály Z.

MESTERSÉGKERESŐ

Keresd ki a képekhez tartozó szavakat a betűhalmazból, és húzd ki! A szavak vízszintesen, függőlegesen, átlósan és visszafelé is elhelyezkedhetnek. A megmaradt betűkből egy mesterség nevét tudod összeolvasni.

K	A	L	A	P	Á	C	S	A	C
Á	G	Y	S	L	A	T	Z	S	A
Ó	G	O	F	L	Á	D	A	Z	Z
Ó	Z	L	A	N	O	V	T	E	R
U	B	A	L	T	A	É	S	K	E
L	A	F	Ű	R	É	S	Z	R	S
A	É	K	H	L	U	Ő	Ö	É	Z
Y	F	Ú	R	Ó	O	T	G	N	E
G	Z	S	Ó	T	J	A	A	Y	L
Ó	T	Z	S	A	G	A	R	S	Ő

ASZTALOS

Pattex

LABIRINTUS

Az alakzatban egy olyan foglakozás megnevezését rejtettük el, amely Komárom-Esztergom megyében már a 2012/2013-as tanév óta a hiány-szakképesítések közé tartozik.

HEGESZTŐ

A keresztrejtvény fő sorában megfejtésként egy a szerszámkészítő szakmával rokon szakképesítést rejtettünk el. Rokon szakképesítés alatt a foglalkozáshoz hasonló, azonos érdeklődési területhez tartozó egyéb foglalkozásokat értjük. A megfejtéshez segítséget kaphatsz a Nemzeti Pályaorientációs Portál „Foglalkozás leírások" menüpontjában https://palyaorientacio.munka.hu/altalanos/foglalkozas/732106

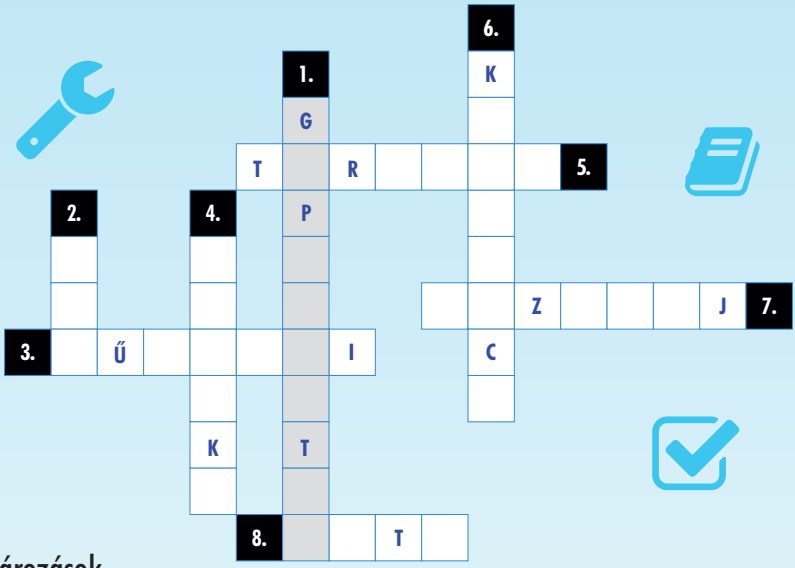

Meghatározások

Vízszintes

3. ..... **rajz**, ami alapján elkészítendő egy adott gépészeti munkadarab.

5. A jó fizikum és kézügyesség mellett ilyen **gondolkodási képesség, látásmód** is szükséges a szakmában való helytálláshoz.

7. A szakma baleseti veszélyforrásokat is hordoz magában a gépesített szerszámok (pl. hajlító, emelő, marógép), illetve a különböző anyagok (pl. benzin) használata révén, amelyek kéz-, szemsérülést vagy akár égési sérülést is okozhatnak. A benzinen kívül **ezt a tűzveszélyes, éghető üzemanyagot is használhatja** a munkavégzése során.

8. Műhelye egyik legfontosabb berendezése, amely munkadarabok befogására alkalmas.

Függőleges

1. **A megfejtés fő sora.**

2. A **lemez** megmunkálása során használt **alapanyag** gyűjtőfogalma.

4. Ebben a **reáltantárgyban** kell otthonosan mozognod, ha ezt a szakmát szeretnéd gyakorolni.

6. A csőfogó, a csavarkulcs, a tolómérce mellett ilyen **kézi ütőszerszámot** is használ a munka elvégzése során.

1. GÉPLAKATOS 2. FÉM 3. MŰSZAKI 4. FIZIKA 5. TÉRBELI 6. KALAPÁCS 7. GÁZOLAJ 8. SATU

PUZZLE

Párosítsd össze a szakmákra jellemzőket, illetve a szükséges képességeket a megfelelő mesterséggel!

FIZIKAI ERŐNLÉT
SEGÍTŐKÉSZSÉG
SZÁMOLÁSI KÉPESSÉG
KEDVESSÉG
(E)

KŐMŰVES
(7)

FIZIKAI ERŐNLÉT
KORAI KELÉS
KAROK, KEZEK,
UJJAK HASZNÁLATA
(F)

SZERSZÁMKÉSZÍTŐ
(2)

ÁPOLÓ
(8)

KÉZÜGYESSÉG
KAPCSOLATTEREMTŐ
KÉSZSÉG
SZERVEZŐKÉPESSÉG
VÁLLALKOZÓI KÉPESSÉG
(C)

BOLTI ELADÓ
(1)

KÉZÜGYESSÉG
PONTOSSÁG
MŰSZAKI ÉRDEKLŐDÉS
PROBLÉMAMEGOLDÁS
(G)

HATÁROZOTTSÁG
ÖNÁLLÓSÁG
ÁLLATOK SZERETETE
FELELŐSSÉGVÁLLALÁS
(D)

ÁLLÓ MUNKA
MELEG, PÁRÁS HELYEN
VÉGZETT MUNKA
JÓ ÍZ ÉRZÉK
(A)

SZAKÁCS
(6)

JÓ TÉRLÁTÁS
PONTOSSÁG
SZÁMOLÁSI KÉPESSÉG
NAGYRÉSZT MAGASBAN
VÉGZETT MUNKA
(H)

PÉK
(4)

LOVÁSZ
(3)

KOZMETIKUS
(5)

KEDVESSÉG
SEGÍTŐKÉSZSÉG
MÁSOK MEGÉRTÉSE
GONDOSKODÁS
FELELŐSSÉGTUDAT
(B)

1-E 2-G 3-D 4-F 5-C 6-A 7-H 8-B

Gondolj egy foglalkozásra és töltsd ki a táblázatot az egyes oszlopokban megjelölt meghatározások szerint!

1. lehetőség: A feladat lényege, hogy gondolj egy betűre, ezzel a betűvel válassz egy szakmát és töltsd ki a táblázat oszlopait erre a mesterségre vonatkozóan.

2: lehetőség: Gondolj egy betűre, ezzel a betűvel válassz egy szakmát és ugyanezzel a kezdőbetűvel töltsd ki a táblázat oszlopait erre a mesterségre vonatkozóan.

Segítségül írtunk egy-egy példát a feladat megoldására.

SZAKMA	TEVÉKENYSÉG	ANYAG	ESZKÖZ	MUNKAVÉGZÉS HELYE	KÉPESSÉG	PONT
Fodrász	hajat vág	hajlakk	olló	fodrászat	kézügyesség	6
Fodrász	fésül	fixáló hab	festőtál	filmgyár	figyelem	6

PÁROSÍTÁS

AZ ALÁBBI KÉPEKHEZ KAPCSOLÓDÓAN SOROLJ FEL MINÉL TÖBB SZAKMÁT!

1.

2.

3.

PÉLDÁK

1. asztalos, ács, géplakatos, autószerelő, hegesztő, kovács, szerszámkészítő, kőműves
2. irodai titkár, informatikus, programozó, gépészmérnök, hangtechnikus, PLC programozó, webdesigner, CAD-CAM informatikus
3. lakberendező, szobafestő, sminkes, divattervező, fodrász, díszlettervező, stylist, grafikus

1. Mivel foglalkozik az anyakönyvi ügyintéző?

1) születés, házasságkötés, válás, halálozás anyakönyvezése, a dokumentáció naprakész vezetése
2) az anyasági támogatás megítélésével
x) házassági tanácsadással

2. Mit csinál a diplomata?

1) diplomás képzésben vesz részt
2) saját országának hivatalos képviseletét látja el külföldön
x) diplomatatáskák értékesítésével foglalkozik

3. Villanyszerelőként melyik egészségügyi probléma jelent kizáró tényezőt - alkalmasság szempontjából?

1) színtévesztés
2) lúdtalp
x) gluténérzékenység

4. Milyen képességekre van a leginkább szüksége a szociális gondozó és ápolónak?

1) kézügyesség
2) térlátás, kreativitás
x) kapcsolatteremtő készség, segítőkészség, másik személlyel való együttérzés képessége

5. Mit csinál a bölcsődei gondozó?

1) 0-3 éves korú gyermekekkel foglalkozik
2) 3-6 éves korú gyermekekkel foglalkozik
x) 6-10 éves korú gyermekekkel foglalkozik

6. Ki nem használ CNC forgácsoló gépet a munkája során?

1) szerszámkészítő
2) gépi forgácsoló
x) épület- és szerkezetlakatos

7. Milyen készségre van szüksége a gépgyártástechnológiai technikusnak?

1) kapcsolatteremtő készség
2) műszaki készség
x) segítőkészség

8. Hol végzi a munkáját az ács-állványozó?

1) zárt térben
2) szabadban
x) mindkét helyen

9. Melyik foglalkozás nem „nehéz fizikai munka”?

1) kőműves
2) bányász
x) villanyszerelő

10. Melyik foglalkozásnál a legfontosabb a matematika ismerete?

1) programozó
2) varrónő
x) autószerelő

11. Melyik foglalkozás eszközei a következők: korong, fakés, drót, ecset, szivacs, íróka?

1) hentes és mészáros

2) fogtechnikus

x) keramikus

12. Melyik leírás illik a gépészeti szakmacsoportra?

1) Ebben a szakmacsoportban dolgozók fémet munkálnak meg, új eszközöket, gépeket szerelnek össze, vagy kész gépeket működtetnek és tartanak karban

2) Ebben a szakmacsoportban dolgozók előállítják és működtetik az eszközök, gépek irányításához, a közlekedésszervezéshez szükséges programokat

x) Ebben a szakmacsoportban dolgozók elemzik az árak alakulását, az adónemeket, a társadalmat, és irányítják a pénz áramlását

13. Milyen eszközökkel dolgozik a pék?

1) dagasztó- és keverőgépek, kelesztő berendezés, sütőlapok, kemence

2) őrlőüzemi berendezések, gabonatisztító gépek, törő- és zúzógépek

x) pralinévilla, marcipánprés, csokoládé bevonatot felvivő gép

13 + 1 Melyik szakmára jellemző: meleg, nedvesség, zaj, balesetveszély, por, füst, gázok?

1) vegyész

2) tűzoltó

x) szabó, varró

1) - 1 2) - 2 3) - 1 4) - x 5) - 1 6) - x 7) - 2 8) - 2 9) - x 10) - 1 11) - x 12) - 1 13) - 1 13+1) - 2

ÉRTÉK LICIT

Az alábbi felsorolásban munkával kapcsolatos értékeket jelenítettünk meg. Húzd alá azt a hármat, amelyik számodra a legfontosabb, majd rangsorold őket a fontosságuk szerint.

- SZELLEMI ÖSZTÖNZÉS
- VÁLTOZATOSSÁG
- ANYAGI BIZTONSÁG
- TÁRSAS KAPCSOLATOK
- KREATIVITÁS
- IRÁNYÍTÁS
- FIZIKAI KÖRNYEZET
- SZAKMA MEGBECSÜLTSÉGE
- FÜGGETLENSÉG, ÖNÁLLÓSÁG

Rangsor:

1. _____
2. _____
3. _____

"Hinnünk kell, hogy tehetségesek vagyunk valamiben, és azt a valamit el is kell érnünk."
(Madame Curie)

KÜLÖNBSÉG KERESŐ

Találd meg az 5 különbséget a látszólag azonosnak tűnő képek között! Felismered, hogy melyik szakma képviselőjét látod munka közben?

A KÉPEN LÁTHATÓ FOGLALKOZÁS: ORVOS
HIÁNYZÓ ESZKÖZÖK: 1. TELEFON 2. TOLL 3. MONITOR 4. SZTETOSZKÓP 5. ÍRÓSZERTARTÓ

ANAGRAMMÁK – SZÓKIRAKÓ FOGLALKOZÁS NEVEKKEL

Fejtsd meg az alábbi anagrammákban elrejtett foglalkozások megnevezéseit!

GYÓGY SZERZÉS · ŐR REND
IDOM TALPA · GÉSA PATKOL
SZEGHETŐ · KÉP · REMIX · ERŐD MÉRNÖK
LESZ NYERŐ VILLA · ÁSZ CSAK
MOZGÓ NEGYEDKOR
MÉSZSZERŰ · DOLGOZÓ TALÁN
CSUK ZÁR · ÉSZ KERT

GYÓGY SZERZÉS = GYÓGYSZERÉSZ | ŐR REND = RENDŐR | IDOM TALPA = DIPLOMATA | GÉSA PATKOL = GÉPLAKATOS
SZEGHETŐ = HEGESZTŐ | KÉP = PÉK | REMIX = MIXER | ERŐD MÉRNÖK = ERDŐMÉRNÖK
LESZ NYERŐ VILLA = VILLANYSZERELŐ | ÁSZ CSAK = SZAKÁCS | MOZGÓ NEGYEDKOR = GYÉRMEKGONDOZÓ
MÉSZSZERŰ = MŰSZERÉSZ | DOLGOZÓ TALÁN = ÁLLATGONDOZÓ | CSUK ZÁR = CUKRÁSZ | ÉSZ KERT = KERTÉSZ

Mivel foglalkoznak a szüleid, nagyszüleid? Nézz utána, hogy milyen szakképesítést szereztek, mivel foglalkoznak, foglalkoztak? Gyűjtsd össze, hogy a családodban milyen foglalkozások fordultak elő! Akad köztük olyan, amelyik tradicionális, apáról fiúra szállt? Miután elkészítetted a pályafát, tudj meg minél többet a szakmákról! pl.: Milyen érdeklődés szükséges hozzá? Milyen tantárgyakból kell jónak lenni? Milyen képességek szükségesek az adott foglalkozás ellátásához? stb. Ha valamelyik foglalkozásról nem rendelkezel kellő információval, látogass el a Nemzeti Pályaorientációs Portál (www.palyaorientacio.munka.hu) weboldalára.

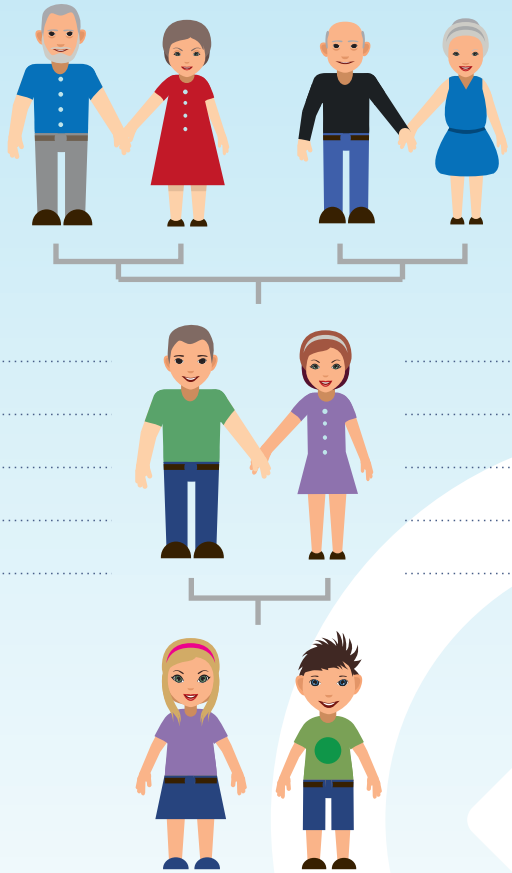

Te mivel szeretnél foglalkozni?

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal

www.palyakep.hu